

Reactie Internetconsultatie: *Wet deelgezag***Door: mr. drs. J. van den Brink, advocaat bij BVD advocaten****Datum: 23 mei 2020***Inleiding: vraagtekens*

Graag maak ik van de gelegenheid tot reageren gebruik. Vanuit de ervaringen van mij (en kantoorgenoten) als praktijkjurist rijzen vraagtekens bij de strekking van de *Wet deelgezag*. Overigens meen ik ook vanuit een christelijk perspectief dat het uitgangspunt van de biologische ouders als gezagsdragers niet dan in noodsituaties zou moeten worden verlaten. Wij mensen zijn te beperkt in onze 'maakbaarheidsmogelijkheden' om gezinsverhoudingen te reconstrueren.

Het belang – van kinderen – bij de twee traditionele gezagsdragers

In het algemeen blijkt dat kinderen een ouderrelatie nodig hebben bij wie de onvoorwaardelijke ouderliefde, de veilige hechting en de onvoorwaardelijke kinderloyaliteit zich kan ontwikkelen. In die vertrouwensrelatie kan ook het ouderlijk gezag functioneren.

Daartoe is de uitgangssituatie voor een gezin: biologische ouders met kinderen. Dat geeft kinderen de emotionele en stabiele vertrouwde en gehechte begeleiding waarbinnen ze kunnen ontwikkelen.

In het algemeen hebben kinderen duidelijkheid en structuur nodig; wanneer het ouderlijk gezag over meer dan twee mensen verdeeld is, kan dit in veel gevallen onduidelijkheid en verwarring bij kinderen opleveren.

Daarnaast leert de ervaring in het algemeen dat mensen nogal eens onenigheid hebben. Bijvoorbeeld bij gescheiden ouders over hun kinderen komt dat nu eenmaal voor. Maar ook veelvuldig bij biologische ouders en voogden. In dat soort gevallen leert de ervaring ook nu al: hoe meer betrokkenen (met bevoegdheden), hoe groter het risico op meningsverschillen, onenigheid en onderling verlies van vertrouwen waar het gaat om de zorg voor kinderen.

Natuurlijk zijn er soms concessies noodzakelijk aan het uitgangspunt van biologische ouders als gezagsdrager en verzorger: als het niet anders kan moeten pleegouders worden gezocht

of zelfs een voogd benoemd. Maar dat is natuurlijk geen normale of ideale situatie. Er is dan ook reden om op de wettelijke gezagsstructuur zo weinig mogelijk aanpassingen te plegen. Die structuur moet immers aansluiten op de meest normale/wenselijke gezinssituatie, en moet er niet op gericht zijn om een buiten-normale situatie toch te normaliseren.

Mede-opvoeders

Natuurlijk doen zich de nodige situaties voor waarbij (ook) anderen dan de biologische ouders (mede)opvoeder zijn. Maar als de relatie met de wettelijk gezagsdragers goed is, is er in het belang van het kind geen dringende reden om de mede-opvoeder een formele gezagspositie toe te kennen. De 'informele positie' geeft dan voldoende mogelijkheden om betrokken te zijn. En zoals gezegd: het beperken van de formele gezagspositie tot de biologische ouders en/of een voogd geeft de vereiste duidelijkheid en daadkracht.

Naarmate de verhouding met de mede-opvoeder meer gespannen is, kan een formele gezagspositie natuurlijk wel praktisch effectief zijn, maar juist dan is er een heel groot risico op conflicten – een situatie die bijna per definitie het belang van het kind schaadt.

Er zijn ongetwijfeld situaties waarin het handig is om als mede-opvoeders meer bevoegdheden te hebben. Bijvoorbeeld om informatie vanuit school te ontvangen, of over zorg / medicatie. Maar dat is heel goed met een geringe (maatwerk)aanpassing te ondervangen, in bijvoorbeeld de privacywetgeving en de zorgwetgeving of door middel van machtigingen. Het opschudden van het hele ouderlijk gezag is hiervoor niet nodig en maakt het gezag vooral diffuus en onduidelijk.

In de praktijk is immers nooit met een schaarstje te knippen wat voor beslissingen precies in wat voor gezagscategorie zouden vallen. Hoe duidelijk de categorieën ook gedefinieerd zouden worden waarbij mede-opvoeders dan bepaalde bevoegdheden hebben, altijd zijn heel veel beslissingen op verschillende manieren te kwalificeren en daarmee zou het opdelen van ouderlijk gezag leiden tot onvoorspelbaarheid en onduidelijkheid voor kinderen en hun opvoeders.

Conclusie

Kinderen zijn gebaat bij het éénduidig uitgangspunt van wettelijk gezag bij de biologische ouders. Wanneer mede-opvoeders een rol spelen is er in het belang van het kind geen reden die ertoe noopt om hen ook formeel een gezagspositie toe te kennen.